

**Lliçó inaugural del Curs Acadèmic de la Universitat de Girona 2008-2009,
pronunciada el dia 10 d'octubre de 2008 per Lluís Maria de Puig, senador i
president de l'Assemblea del Consell d'Europa**

Girona, universitat europea

Magnífica Rectora, senyora alcaldessa, comissionada d'Universitats, president del Consell Social de la Universitat de Girona, comunitat universitària de Girona, autoritats civils i acadèmiques, senyores i senyors, amics,

Em complau participar en aquest acte d'inauguració de curs de la Universitat de Girona, la meua universitat, de la qual vaig ésser professor vuit anys durant els temps quasi heroics abans que el Col·legi Universitari de Girona es convertís en Universitat. Anys que vaig viure amb una gran intensitat i que han quedat en la memòria personal com una etapa decisiva de la meua formació i com uns anys de vivències entranyables. Des d'aleshores em sento estretament vinculat a aquesta casa, amb la qual tinc també altres vincles de proximitat i de seguiment com molts de vosaltres coneixeu. Agraeixo la invitació i proclamo que sempre he estat i estaré a la disposició de la Universitat de Girona per a tot el que pugui aportar, ja sia en el camp acadèmic ja sia en l'acció interna o externa de la UdG.

Però no sóc pas aquí pel fet de ser un exprofessor d'Història de la casa. Sóc davant vostre per les meves responsabilitats davant de la més antiga i àmplia institució europea, el Consell d'Europa, creat el 1949 i format avui per quaranta-set estats. Com sabeu, vaig deixar la Universitat –i em pensava que seria només per un temps– per contribuir, com tants altres universitaris de l'època, a la transició política que vivíem. De seguida en la meua tasca al Congrés dels Diputats em vaig trobar treballant en les relacions exteriors i fonamentalment en les institucions europees. Aquesta tasca m'atrapà de tal manera que han passat trenta anys i ja no hi hagué retorn a la universitat.

Enmig de les molt diverses temàtiques que em va tocar tractar durant aquests anys de tasca internacional, una de les més interessants va ser la de la reforma dels sistemes educatius europeus, i molt particularment la que em va permetre seguir des dels seus orígens el procés de reforma de la universitat que anomenem procés de Bolonya. D'ací que, més enllà de l'agraïment a la rectora per donar-me aquesta oportunitat tan plaent, us he de dir que estic especialment motivat per poder parlar-vos de la visió europea i la concepció europea d'aquest procés.

Instat a posar títol a la conferència, vaig triar “**Girona, universitat europea**” per significar el que és per a mi aquest procés, el de construcció europea, i alhora formular un desig, una ambició: que la nostra Universitat s'insereixi plenament en aquesta causa. Desenvolupar la idea no serà fàcil en la brevetat de temps de què dispenso, però procuraré sintetitzar al màxim i fer-ho cenyint-me a tres aspectes: el paper de la universitat avui; el procés de Bolonya, i la Universitat de Girona i Europa.

Un cúmul de circumstàncies portaren en un moment de la història recent, ara farà uns vint-i-cinc anys, a l'evidència que la universitat europea havia d'iniciar una transformació profunda si volia adequar-se als nous temps i servir amb eficàcia i qualitat la societat europea. La globalització i els seus reptes, els positius i els negatius; els canvis demogràfics i socials que democratitzaven i sacsejaven les universitats, històricament classistes i que treballaven per perpetuar les elits (dels aristòcrates i burgesos britànics als enarques francesos passant per les nomenclatures de l'est); l'extensió i massificació de l'alumnat que trencava la idea de la universitat com a una alta escola/reducte per a uns quants; d'altra banda, les exigències tecnològiques i de recerca, els interessos econòmics i laborals de la societat, així com les demandes culturals, anaven canviant el paradigma tradicional universitari i demanaven a la vella institució de la saviesa nous serveis als ciutadans i a la societat, que corresponien als desafiaments dels temps presents en matèria de formació de professionals, de transferència de coneixements i de ciència teòrica i aplicada.

Més encara: el mateix procés d'integració europea plantejava la necessitat de relançar la universitat en un marc de referències organitzatives i acadèmiques que ajudés a l'edificació d'un espai universitari europeu d'alta qualitat; l'encarcament de molts sistemes d'ensenyament superior en països molt retardats feia necessària la transformació; la debilitat del finançament de les universitats, a voltes amb ridículs pressupostos de recerca; la necessitat de crear xarxa, d'obrir les universitats i promoure la mobilitat d'estudiants i professors, a més d'eliminar tot el que era obsolet o absurd en el pla acadèmic i pedagògic, que era molt accentuat en alguns països; i la necessitat d'homologació de títols, d'establir en l'àmbit europeu un sistema de carreres, graus i estudis equivalents... tot portava a replantejar-se la nova funció de la universitat amb relació als canvis tecnològics i culturals.

Precisament l'acceleració produïda en el camp de les comunicacions i la transferència de tecnologies exigia intentar situar la universitat al lloc que li pertocava: no pas com una reserva de saviesa i de cultura, que també, ans com un agent actiu vinculat al progrés, capaç de respondre als reptes de la competitivitat i del progrés i benestar de la societat. Al centre no solament del món intel·lectual i erudit, sinó al centre del progrés científic, tecnològic, econòmic i social. Aquestes necessitats peremptòries portaven a la revisió indispensable del paper de la universitat: a repensar i reformar les institucions de l'educació superior. I així es va fer.

Algunes reflexions aïllades, i reunions d'experts, començaren a apel·lar al canvi. Un primer pas sortit de la mateixa universitat fou quan se signà a Bolonya, en la celebració, el 1988, dels vuit-cents anys de la universitat més antiga del món, la **Magna Charta Universitatum**, document inicial de tot un procés que acabarà portant el nom de la capital emiliana i que ha estat signada per més de cinc-centes universitats arreu del món.

Mentrestant, anava avançant una idea essencial que influirà decisivament a Europa: s'imposava cada vegada més la idea que un dels valors més segurs al món globalitzat i

la societat del coneixement és el saber, la intel·ligència esperonada i cultivada, el talent, la formació. Tant o més que els recursos energètics, per al progrés dels pobles és decisiva la formació dels seus joves, la disposició de bons professionals, el capital humà coneixedor, amb capacitat de crear o investigar i d'enfrontar-se amb bagatge suficient a la concurrència laboral i tecnològica. Jacques Delors va resumir aquesta convicció en un llibre que ha esdevingut un referent i que, perquè no hi hagués dubtes, va titular ***Il y a un trésor là dedans***. I es refereix a l'educació. La formació és un tresor. La nova riquesa de les nacions és el coneixement, la investigació, la formació dels seus homes i dones.

Són anys en què s'avança ràpidament, sobretot si tenim en compte la lentitud en la presa de decisions a les institucions europees. Es comença a projectar com una fita ineludible la creació de l'**European Higher Education Area**, aquest famós espai europeu d'educació superior que de fet ho engloba tot, ja que parteix del concepte estratègic de l'Europa del coneixement, de la formació i la recerca com a elements bàsics del progrés de la societat, de les exigències del procés d'agregació que significa la construcció europea i de la mateixa necessitat de reforma universitària amb vista al futur.

El 1998, en una reunió de ministres a París, van decidir impulsar el procés d'igualació de l'ensenyament superior a tota la Unió Europea equiparant els sistemes educatius, la qual cosa va portar el 1999 a la Declaració de Bolonya (onze anys després), la qual sobre la base de la llibertat de càtedra i l'autonomia universitària va plantejar el primer pla de convergència europea en matèria de crèdits, graus, màsters i doctorats, l'avaluació de qualitat de cada centre, i va dibuixar un format comú a tot l'EEES sobre el valor dels estudis cursats. O sigui, un sistema de titulacions equiparable; l'establiment de dos cicles, grau i postgrau, i un sistema de crèdits homogeni. A aquesta proposta no solament s'hi adhireixen tots els estats membres de la UE, ans d'altres com ara Islàndia, Suïssa i Noruega, fins a la xifra de quaranta-sis que és la d'avui, pràcticament tots els estats membres del Consell d'Europa. El procés de Bolonya estava en marxa. Sobretot després que la UE expressava a Lisboa el març del 2000 la seva voluntat de preparar la societat europea per a una transició vers l'economia del coneixement que hauria de veure's consolidada el 2010 (desig ben lloable, però que no serà possible).

No m'estendré sobre la qüestió: compreneu ràpidament que un espai (la UE) sense grans recursos energètics i dependent de tercers en aquest camp, decidís lliurar-se a la potenciació del recurs humà mitjançant l'excel·lència en formació, recerca i innovació per cobrir les exigències de la societat de la informació, la investigació i el desenvolupament. La UE invertia en aquell "tresor" que dèiem abans. Recordeu què deia el barbut alemany el 1848: la diferència entre tresor i capital és que el capital és tresor invertit. Europa, doncs, invertia el seu tresor. I ja era hora. Després d'aquesta Declaració de Bolonya es desfermà tota una dinàmica, en l'intent d'anar donant cos a la reforma i superar els obstacles, dificultats i inconvenients, que n'hi havia i molts. Llavors vingueren els acords de Praga (2001), Barcelona (2002), Berlín (2003), Bergen (2005) i Brussel·les (2007) i els comunicats d'aquest mateix any.

El procés de reforma, com a tal, ja és irreversible. Les decisions polítiques han estat

preses i s'està actuant als estats, les nacions i les universitats i centres d'educació superior. Les causes que motiven la reforma no em semblen pas discutibles: ens porten inexorablement a la necessitat de fer canvis, d'innovar també en matèria universitària. I els criteris generals de l'organització de l'EEES em semblen també plausibles.

No ignoro que hi ha qui discuteix el fons de la qüestió i l'orientació i els fins que es persegueixen amb aquesta reforma. Ens diuen que serà una universitat per servir els industrials, els empresaris, com fan les universitats privades americanes, més *training que learning*, i que, a redós d'un mercat de treball com el que tenim, més que coneixements s'adquiriran habilitats, amb un aprenentatge que els converteixi fonamentalment en força de treball. Al marge de l'aplicació aquí d'esquemes ideològics obsolets, el que conté aquesta anàlisi és rotundament equivocat amb relació a les intencions dels qui han dissenyat el procés. La visió de profunditat social per a la universitat renovada és espectacular i infinitament menys classista que en el passat, i tota la proposta de qualitat, d'excel·lència, d'educació al llarg de la vida, de complementarietat entre coneixement i valors, va directament en contra d'aquella acusació sense fonament.

Només considerar que es pretén anar cap a societats en les quals més del 50% dels seus joves siguin universitaris (el Regne Unit i Dinamarca per al 2010; França per al 2015) ja és una dada d'un avenç social formidable contra la idea conservadora que deia que hi havia massa universitaris i que les universitats eren una fàbrica de desocupats. No sobren universitaris, en manquen. La tendència a tots els països de l'OCDE és augmentar, créixer: aquest és el futur de progrés. El que sobra és fracàs escolar, la manca de beques i ajudes, la preparació per a la recerca, i tantes altres coses. El que Bolonya vol fer és precisament socialitzar al màxim el coneixement i alhora donar als estudiants una dimensió de formació com a ciutadans amb principis i valors democràtics i humanístics, com a homes lliures però compromesos amb el seu entorn social i nacional.

El projecte és sens dubte el d'una universitat millor i adequada als reptes de la nostra societat. No serà fàcil complir les ambicions polítiques i ciutadanes en la seva aplicació. D'entrada, el 2010 és ja una fita impossible. No haurem arribat allà on creïem fa cinc anys. L'alentiment del mateix procés, l'aturada del Tractat de la Unió i ara la crisi econòmica ens marquen un allargament dels terminis. La ministra espanyola de Ciència i Innovació, Garmendia Mendizábal, ha presentat recentment una estratègia de reforma que durarà a l'Estat espanyol fins al 2015. I ha denominat precisament aquest pla Universitat 2015. Un procés encara, per continuar discutint i millorant els canvis que cal fer. I em sembla que, salvant algunes excepcions, la configuració d'aquella Europa del coneixement dissenyada per al 2010 en els seus objectius totals no serà possible abans del 2015.

Al llarg de la història les universitats han demostrat que, superant de vegades trencaments culturals, guerres, conflictes i canvis socials de tota mena, han estat capaces d'encarar els reptes de cada moment en la cerca de donar un saber lliure i universal als alumnes. Amb l'aparició de la societat del coneixement, tots girem els ulls cap a la

universitat, portadora i transmissora del saber. És cert que la nova realitat, com ha dit el rector de la Universitat de Praga, **Josef Jarab**, imposa un nou contracte entre la universitat, la societat i els poders públics a fi que l'ensenyament del més alt nivell respongui a les necessitats del país. I com fer-ho? La resposta és clara, com deia Willy Brandt sobre la democràcia: “els problemes de la democràcia només es poden resoldre amb més democràcia”; som molts els que pensem que els problemes de la universitat només es poden resoldre amb més universitat i no pas menys. I és el que ens proposa el procés de Bolonya.

El procés de Bolonya

En el Consell d'Europa ens hem plantejat els diferents problemes de l'aplicació del programa d'educació superior europea. Ho hem hagut de fer enmig d'una diversitat extrema, des de les universitats angleses (dues de les quals estan entre les deu millors del món) fins a les universitats de l'antiga Unió Soviètica. Aquestes han estat les més fàcils, de la universitat dita leninista i moscovita han passat a aplicar de nova planta les propostes de Bolonya. Ara, la varietat de casos i problemes correspon quasi a cada universitat, talment és difícil de combinar tradicions, mètodes endarrerits, adequació a la societat i adhesió al projecte.

A Estrasburg ens hem adherit definitivament al projecte, sobretot quan hem constatat els objectius finals amb vista a l'estudiant. Hem trobat com a elements inherents al sistema d'ensenyament superior que són responsabilitat bàsica de la universitat:

- la preparació professional per a una ocupació estable
- la preparació per a una ciutadania democràtica
- la formació per al desenvolupament personal
- el desenvolupament i manteniment d'un coneixement avançat

No oblidem mai que la universitat té al seu càrrec la formació de professionals, de bons professionals, i hem de mirar que aquesta formació estigui a l'altura i serveixi a les demandes laborals del país. Educació sòlida en el pla teòric i tècnic per als estudiants. Al mateix temps, la universitat ha de donar la cultura suficient per fer dels estudiants homes i dones inserits en la seva societat i sensibles als problemes comuns. Les societats democràtiques no en tenen prou amb uns bons tècnics i científics; necessiten que aquests s'identifiquin amb la societat i les seves causes socials o nacionals, necessiten ciutadans compromesos. És clar que s'han de donar també els instruments a cadascú per a la seva realització individual, en llibertat. Això vol dir que a l'alumne se li han d'aportar valors i principis socials i culturals que li permetin discernir lliurement i afrontar les dificultats de la vida amb una certa capacitat d'anàlisi i presa de decisió. I finalment, la nova universitat ha d'assegurar l'assimilació pels alumnes dels coneixements bàsics més avançats i el manteniment d'aquest saber al llarg de la vida. La **long life education**. Tal com deia un dels millors experts que jo mai he sentit, Sjur Bergman, l'important és que tots aquests propòsits no són excloents, ans complementaris. Qui podria estar contra aquests plantejaments? Doncs bé, això és Bolonya.

S'ha avançat igualment en la concepció d'una universitat de gran participació interna i

projecció externa. Creiem que cal trobar, per exemple, una gran complicitat entre els que administren i vetllen pel funcionament de la institució i el professorat i estudiants. El personal ha d'estar involucrat també en el projecte de docència i investigació.

Bolonya té sempre present que sense la implicació dels professors i les professores en el projecte no anirem gaire lluny. L'experiència ens demostra que a Europa una gran majoria del professorat, malgrat les veus crítiques –sense capacitat crítica què seria de la universitat...!–, ha assumit plenament la construcció de l'EEES i les seves orientacions amb relació a la docència, i molt especialment ha comprès la qüestió de les avaluacions de qualitat. Alguns es prenen aquestes darreres com si se'ls demanés un control policial i no és això. És evident que si volem excel·lència hem de poder avaluar-la i l'única avaluació vàlida són els resultats. Qui hi pot estar en contra? Jo no parlo d'una burocratització excessiva d'aquests controls, que em sembla una formulació aberrant. El que dic és que tots hem d'estar d'acord que la futura universitat ha de poder presentar els resultats de la seva funció i actuar en conseqüència. L'obligació del professor o professora (i sol ésser també la seva vocació) és ensenyar i en el seu cas, investigar. Això vol dir no parar d'aprendre, ells i elles també, per transferir aquest coneixement, especialment el sobrevingut, el de darrera hora. Bolonya estableix també els mecanismes de promoció del professorat, com a resultat de l'avaluació en el temps, de la docència pura i simple, de la gestió, la investigació, la innovació, la transferència, els intercanvis o la divulgació científica. El professorat haurà de disposar d'un nou Estatut que li permeti escollir la seva dedicació a les diverses possibilitats: direcció i gestió universitària, docència, recerca.

Ara bé, en aquest nou concepte més que mai el subjecte de dret i el protagonista de la història és l'estudiant, l'alumne que vol seguir estudis superiors. Tota la universitat ha de girar al voltant d'aquest objectiu: ensenyar l'estudiant, formar el professional, educar. En aquesta direcció Europa s'ha plantejat moltes iniciatives: les de la mobilitat entre universitats (els Erasmus i d'altres intercanvis), les beques d'estudis, les ajudes paral·leles (a l'habitatge, per exemple), els crèdits (encara que potser parlar de crèdits ara... millor deixar-ho estar), les subvencions a projectes d'innovació, i òbviament hem parlat d'augmentar la capacitat de representació i d'interlocució de l'alumnat. Sense oblidar mai que, així com l'obligació dels professors és ensenyar, la de l'estudiant és estudiar, fins allà on cada capacitat individual permeti. Si l'alumne universitari vol ésser responsable davant la seva societat i coherent amb la seva pròpia necessitat de formació el seu compromís és clar: ha d'estudiar. Naturalment ningú coartarà la seva manca de voluntat de fer-ho, tots són lliures d'estudiar o no; ara, el projecte de què estem parlant ofereix una oportunitat extraordinària per a cada estudiant, com mai ha existit fins ara, per tal que faci allò que li pertoca: aprendre. I per això es creen unes condicions que comporten un gran esforç econòmic per a la societat.

En aquest sentit, Bolonya representa un compromís molt fort per al finançament de les universitats. Un finançament que, si no augmenta, no farà possible avançar. Per tant, diu Bolonya, més finançament i cofinançament amb aquells sectors de la societat beneficiaris directes de la formació de professionals, dels avenços teòrics i pràctics gràcies a la recerca universitària, feta a voltes per compte d'ells. El projecte estableix un finançament millor, però també demana una eficàcia major en la despesa. El criteri és

aquest concepte nou de la nouvelle gouvernance que voldrà optimitzar la inversió cercant resultats millors. Els resultats, sempre els resultats.

No ignoro que certs aspectes de l'aplicació dels criteris bolonyesos i de les propostes de l'EEES han desagradat i decebut alguns, sobretot els de la seva aplicació concreta. Ho entenc perquè conec casos i decisions que a mi tampoc no m'agraden. Per fer-ne via diré que hi ha aspectes del finançament que no veig clars, de burocratització que em semblen fins i tot contraris a l'esperit de Bolonya, d'excés de legislació i de poca autonomia universitària. Crec que en això alguns països i algunes universitats han estat més encertats que altres. I el que caldria és veure què han fet millor els altres.

No puc ocupar-me ara de la casuística del que és a la pràctica l'aplicació del procés fins al darrer detall; primer perquè la seva "implementació" és diferent a cada país i a cada universitat. I menys parlar-vos de la seva aplicació a la Universitat de Girona. Vaig fer fa un any a l'Escola Politècnica una conferència sobre la qüestió i no ho repetiré avui. Només vull deixar constància que sóc conscient de la dificultat per a molts d'acceptar fil per randa totes les decisions que s'han pres. Hi ha crítiques que em semblen raonables, altres no. De vegades simplement són contradictòries. Quan fem les crítiques cal mirar l'àmbit de responsabilitat: la UE, l'Estat, la Generalitat, la mateixa universitat? Davant qui hem de protestar? Per corregir, per millorar el que s'està fent s'ha d'identificar qui és el responsable. Sobretot en el camp més pràctic del paper dels professors i els alumnes, de l'organització i funcions acadèmiques. Crec que girar-se en contra dels principis de l'EEES és un error. Bolonya no diu si aquesta universitat o aquella ha de fer tal o tal assignatura. Bolonya no diu que no s'hagi de fer Història de l'Art, per entendre'ns. Bolonya no diu si els professors hauran d'emplenar tal o tal paper. Bolonya més aviat predica simplificar, predica autonomia, i orienta.

Jo estic convençut que la proposta genèrica és la bona, i fins i tot que no hi ha alternativa, vull dir que no existeix una altra proposta millor. Parlo dels objectius, parlo de l'esperit de Bolonya. D'altra banda, tot aquest programa de l'EEES no és res més que un instrument, i no pas l'objectiu. Que en la mesura en què no acompleixi els objectius serà modificat allà on calgui. No s'ha de sacralitzar cap reforma. L'experiència ens permetrà revisar el que sigui necessari. És clar que, com ha dit el castelloní Francesc Michavila, hi ha llums i ombres. Però fins i tot quan dubtem o critiquem les ombres, aquestes poden generar canvis.

Girona, universitat europea

Per si no hi hagués prou arguments a favor de Bolonya hi ha dos elements, que en realitat en són un, que acaben de reblar el clau. Es tracta d'Europa i els valors. Dic que són una mateixa cosa ja que el concepte d'Europa que nosaltres tenim està estretament lligat a un pensament democràtic, cívic i humanístic, vinculat al pòsit d'una cultura il·lustrada que ens ha fet tota una civilització.

És per això que quan parlem de formació entenem l'aprenentatge científic i alhora l'aprenentatge humanístic i cívic. La universitat, a més de ciència, ha de transmetre

valors, principis; ha de donar a l'estudiant la percepció de l'ésser social, del respecte i la defensa dels drets i dels deures, la dimensió cívica que procura Europa i no tan clarament altres parts del món. No es tracta de manipular les consciències, d'adoctrinar en cap direcció (tal cosa seria oposada al concepte d'universalitat i pluralisme que l'EEES atorga a la universitat), es tracta de transmetre els valors dels drets humans, la igualtat, la democràcia, els drets individuals i col·lectius, la no discriminació, i altres sentiments com el de la solidaritat, la tolerància... tot allò que constitueix avui la civilitat europea, basada en la cultura i el discerniment que ha acumulat el vell continent al llarg de la història. No oblidem que Europa és de llarg la part més cooperadora i solidària del món amb diferència amb altres societats, com ara l'americana. Aquesta visió solidària del món, practiquem-la i ensenyem-la. Aquesta és una qüestió cabdal per al procés de Bolonya, que creu imprescindible una formació no sols científica i tècnica, ans també una formació de la persona, de la seva dimensió humana.

Però en el nostre projecte Europa no té importància tan sols pels principis i valors que l'impregnen (que ja és prou), Europa vol dir moltes coses més de vital importància per a nosaltres. El procés de Bolonya comporta un espai universitari a la mesura europea, és a dir, un territori real i conceptual del qual formarà part la nostra universitat. La lògica serà europea, els intercanvis, europeus, formarem part d'aquesta xarxa amb tot el que significa de coordinació, de transferència de coneixements, permutes, bescanvis, mobilitat, contactes, benefici dels avenços d'uns envers els altres. Només la pertinença al mateix club ja és un salt qualitatiu grandios. Amb la inclusió definitiva de Girona en el procés de Bolonya, Girona serà més europea que mai.

És per totes aquestes raons que jo vull que Girona sigui una universitat plenament europea i també que ajudi la ciutat i les comarques a obrir-se, a mirar i anar al nord, portar els universitaris del nord a Girona i fer cada vegada més la ciutat dels rius més cosmopolita i acollidora.

Girona ha estat en el passat una ciutat tancada, aclaparada per la por i la mediocritat, la Girona grisa i negra que jo i molts de vosaltres vam conèixer, una Girona capaç d'ajornar durant dècades una variant més que necessària o d'inventar-se una llotja i plantar-la al bell mig de la plaça de Sant Domènec, sense que mai ningú hagi sabut per què ho van fer. Però aquella Girona sortosament s'ha acabat, va desaparèixer, com la llotja. I un dels elements dinamitzadors de la nova Girona ha estat sens dubte la Universitat, que és la primera empresa gironina i que genera per ella sola una activitat econòmica i ciutadana de primer ordre. És una universitat jove i potser per això ha demostrat una gran capacitat de transformació, del Col·legi Universitari a la UdG d'avui, el Parc Tecnològic, d'implicació en la societat i el món empresarial, i ara mateix té un nou i espectacular repte:

els estudis de Medicina. Fent el que feu esteu acompliu en gran part els objectius europeus. Almenys a mi em sembla que estem perfectament arreglats amb els europeus com a projecte d'una universitat nova.

A aquesta Universitat amb empremta, amb tant de coratge demostrat per existir i consolidar-se, ara se li obre la gran oportunitat europea. Aprofitem-la.

Moltes gràcies per la vostra atenció.